

Αρσενικά ουσιαστικά σε **-ος**

Ουσιαστικά λέγονται οι λέξεις που δείχνουν ένα πρόσωπο, ζώο, πράγμα, μια κατάσταση ή μια ιδιότητα. Στο λεωφορείο ο οδηγός αφήνει να μπουν μέσα μόνο όσα αρσενικά ουσιαστικά τελειώνουν σε **-ος** (δικηγόρος, μάγος, γιατρός κ.α).

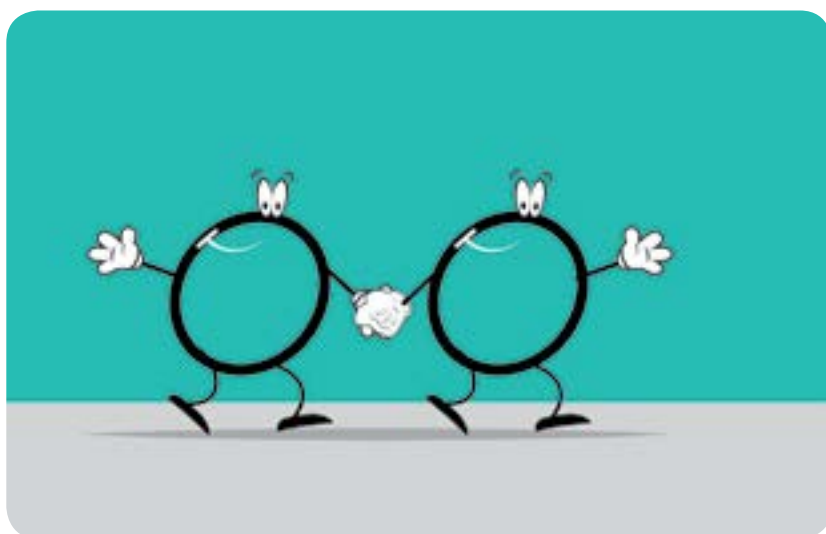
Κλίση αρσενικών ουσιαστικών σε -ι:

	Ενικός Αριθμός	Πληθυντικός Αριθμός
Ονομαστική	ο οδηγός	οι οδηγοί
Γενική	του οδηγού	των οδηγών
Αιτιατική	τον οδηγό	τους οδηγούς
Κλητική	οδηγέ	οδηγοί

Κλίνω κι εγώ τα αρσενικά ουσιαστικά ο λαός και ο κήπος

	Ενικός Αριθμός	Πληθυντικός Αριθμός	Ενικός Αριθμός	Πληθυντικός Αριθμός
Ονομαστική				
Γενική				
Αιτιατική				
Κλητική				

Ονομαστική Ενικού

Το άρθρο και η κατάληξη του αρσενικού ουσιαστικού γράφονται με ο, έτσι τα 2 ο κάνουν παρέα και πάνε χέρι-χέρι.

Συμπληρώνω την κατάληξη -ος:

ο λαγ___	ο θόρυβ___
ο πάγ___	ο γάμ___
ο νόμ___	ο βυθ___
ο μάγ___	ο δήμ___
ο δικηγόρ___	ο λυκαβητ___

Κυκλώνω το σωστό:

ο βωμός – ο βωμώς	ο δορυφόρος – ο δορυφόρωσ
ο φάρως – ο φάρος	ο θυρωρός – ο θυρωρός
ο νάνως – ο νάνος	ο ώμος – ο ώμωσ
ο δάσκαλος – ο δάσκαλωσ	ο καιρός – ο καιρώσ
ο πύραυλος – ο πύραυλωσ	ο τάφος – ο τάφωσ

Διορθώνω τα λάθη:

ο γιατρώσ	ο κάτοικωσ
ο υπουργώσ	ω φακώσ
ω όμιλωσ	ω γάτωσ
ο γίωσ	ο πόνωσ
ο σύλλογωσ	ω οδηγώσ

Συμπληρώνω την κατάληξη -ος στις προτάσεις, τονίζω, όπου χρειάζεται και διαβάζω:

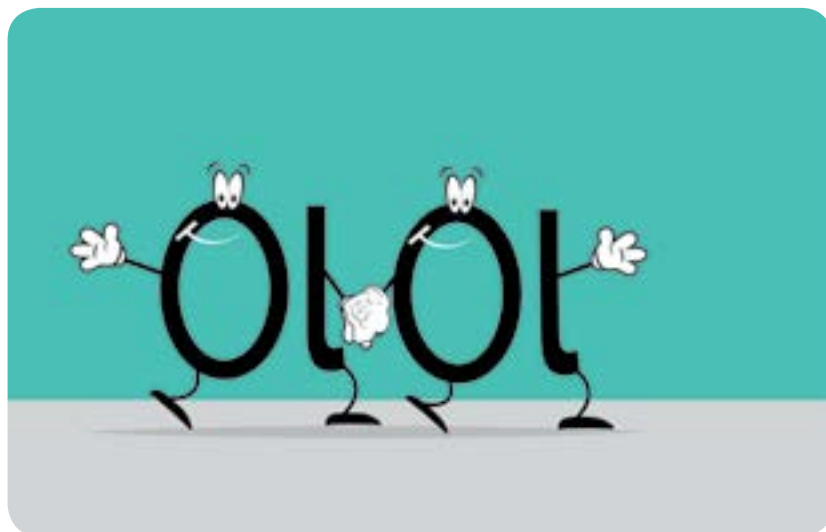
- Ο τροχονόμ___ σφύριξε για να σταματήσει το αμάξι.
Ο φάκελ___ είναι κόκκινος.
Ο μισθ___ μου ήθελα να είναι μεγαλύτερος.
Ο υπουργ___ έκανε δηλώσεις στη βουλή.
Ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμ___ τέλειωσε το 1945.
Σε πήρε τηλέφωνο ο Άγγελ___.
Ο τόπ___ αυτός είναι παραθαλάσσιος.
Ο κυνηγ___ έπιασε αρκετά πουλιά.
Αυτός ο πλάταν___ είναι διακοσίων ετών.
Ο ήχ___ ταξιδεύει πολύ μακριά.

Διορθώνω τα λάθη στα αρσενικά ουσιαστικά:

- Ο έμπορος έβαλε εκπτώσεις στο μαγαζί του.
- Πρόσεχε στο δρόμο, είναι όλο κατήφορος.
- Ο πρόεδρος του συλλόγου μας καλωσόρισε.
- Ο κύκνος είναι ένα από τα πιο ωραία πουλιά.
- Ο διάδρομος οδηγεί στις κρεβατοκάμαρες και την κουζίνα.
- Η μαμά μου δουλεύει υπάλληλος σε κατάστημα ρούχων.
- Ο ρινόκερος στο ζωολογικό κήπο είναι πολύ φιλικός.
- Πήρα ένα χάπι και μου πέρασε ο πονοκέφαλος.
- Ο συμπέθερος μας κέρασε γλυκό.
- Ο βάτραχος ζει σε λίμνες και ποτάμια.

Ονομαστική Πληθυντικού

Τα αρσενικά ουσιαστικά στον πληθυντικό γίνονται πολλοί, οπότε το άρθρο και η κατάληξη γράφονται με οι. Έτσι, τα 2 οι κάνουν παρέα και πάνε χέρι-χέρι.

Μεταφέρω στον πληθυντικό τα αρσενικά ουσιαστικά και τα άρθρα τους:

ο καλόγερος	_____	ο οδηγός	_____
ο βοσκός	_____	ο πόλεμος	_____
ο ήχος	_____	ο γάμος	_____
ο σεισμός	_____	ο άγγελος	_____
ο γιατρός	_____	ο φάρος	_____

Κυκλώνω το σωστό:

η έμπορη – οι έμποροι	οι ρινόκεροι – η ρινόκεροι
η τοίχη – οι τοίχοι	οι χείμαρροι – η χείμαροι
οι κίνδυνοι – η κίνδυνη	οι δημοσιογράφοι – η δημοσιογράφοι
η γάτη – οι γάτοι	οι χωματόδρομοι – η χωματόδρομη
η συμπέθεροι – οι συμπέθεροι	

Διορθώνω τα λάθη:

οι πόλεμη	η φόνη
η πάγοι	οι σκύλη
η φόβοι	οι γέρη
η σεισμή	οι δήμαρχη
η λόγη	η κόποι

Μεταφέρω τις προτάσεις από τον ενικό αριθμό στον πληθυντικό:

- Ο φαρμακοποιός πουλάει φάρμακα.
.....
- Ο ηθοποιός μαθαίνει τα λόγια του.
.....
- Ο δήμαρχος έχει μια σοβαρή συνάντηση.
.....
- Ο δρόμος του δήμου είναι καινούργιος.
.....
- Ο ήχος του δράκου είναι δυνατός.
.....

Συμπληρώνω σωστά τις καταλήξεις στα αρσενικά ουσιαστικά και στα άρθρα τους, τονίζω όπου χρειάζεται και διαβάζω:

Οι γιατρ___ εξετάζουν τους αρρώστους.

___ υπουργ___ της κυβέρνησης έδωσαν συνέντευξη τύπου.

Με ενοχλούν οι δυνατοί ήχ___.

___ πλάταν___ του χωριού μου είναι ψηλοί.

Τώρα που έρχεται το Πάσχα οι νον___ του αδερφού μου που μένουν στην Ιταλία θα του φέρουν πολλά δώρα.

Οι μάγ___ θα δώσουν παράσταση στο τσίρκο σήμερα.

Κάθε χρόνο λιώνουν ___ πάγ___ στο Βόρειο Πόλο.

___ δρόμ___ στη γειτονιά μου θέλουν φτιάξιμο.

Μου αρέσουν οι δράκ___ των παραμυθιών.

___ λύκ___ έχουν μεγάλα δόντια.

Διορθώνω τα λάθη των αρσενικών ουσιαστικών στις προτάσεις:

Η δικηγόροι υπερασπίζονται τους πελάτες τους.

Η χορή των αποκριών αρέσουν πολύ στη μαμά μου.

Τα δόντια μας τα φροντίζουν η οδοντίατρη.

Οι τροχονόμη ρυθμίζουν την κυκλοφορία.

Η πύραυλοι φτάνουν στο φεγγάρι.

Στείλαμε γράμματα στον Άγιο Βασίλη και οι φάκελη που μαζεύτηκαν ήταν πολλοί.

Η δάσκαλοι πήγαν τους μαθητές εκδρομή.

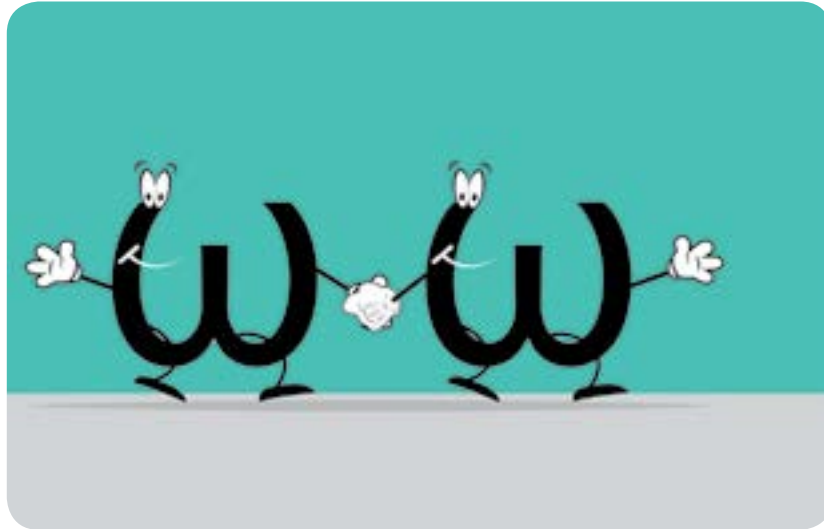
Σήμερα κάνουν πάρτι η συνάδελφη του μπαμπά μου.

Οι κατάλογη στα εστιατόρια γράφουν δίπλα τις τιμές.

Στις λίμνες ζουν η βάτραχη.

Γενική πληθυντικού

Στη γενική του πληθυντικού το άρθρο γράφεται με ω, όπως και η κατάληξη των αρσενικών ουσιαστικών. Έτσι τα 2 ω κάνουν παρέα και πάνε χέρι-χέρι.

Μεταφέρω τα αρσενικά ουσιαστικά στη γενική του πληθυντικού αριθμού:

του κήπου	_____	του καιρού	_____
του μύθου	_____	του δήμου	_____
του λαγού	_____	του νάνου	_____
του νόμου	_____	του ταχυδρόμου	_____
του πονοκέφαλου	_____	του θόρυβου	_____

Κυκλώνω το σωστό:

των νόμων – τον νόμον
 τον δικηγόρων – των δικηγόρων
 των ανθρώπων – των ανθρώπων
 τον ήχον – των ήχων
 των φόβων – των φόβων
 των μάγων – τον μάγον
 τον κήπων – των κήπων
 των βατράχων – των βατράχων
 τον σκαντόχοιρων – των σκαντζόχοιρων
 των γέρων – τον γέρον

Διορθώνω τα λάθη:

των κηπουρόν
τον σκύλον
τον υπαλλήλον
τον καλόγερων
τον φάρων

τον οδηγών
των ανήφορον
των βιομηχάνον
των κόπον
των μισθόν

Συμπληρώνω τις καταλήξεις των αρσενικών ουσιαστικών και των άρθρων τους στις προτάσεις:

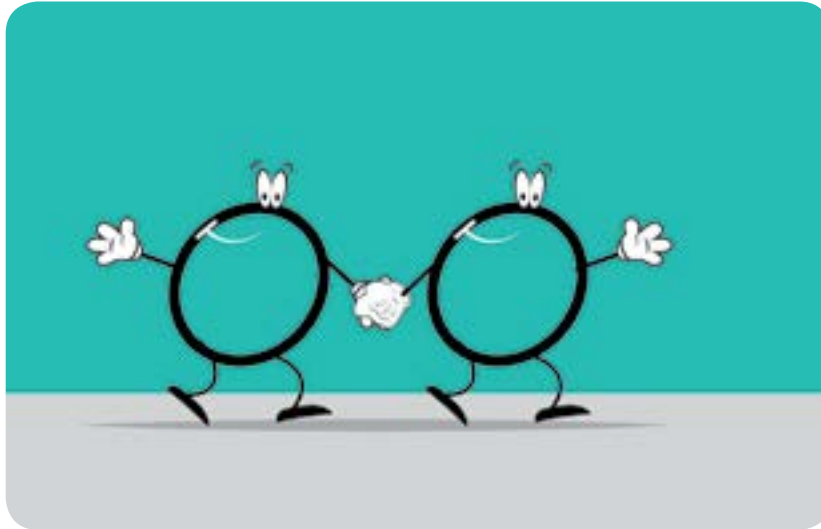
Τα αυτιά τ___ν λαγ___ν είναι μεγάλα.
Οι δηλώσεις τ___ν υπουργ___ν είναι σημαντικές.
Οι λακούβες τ___ν δρόμ___ν καταστρέφουν τα αυτοκίνητα.
Θα ήθελα πολύ να ήξερα τα μυστικά τ___ν μάγ___ν.
Τα τηλέφωνα τ___ν δασκάλ___ν σου είναι κρεμασμένα στο ψυγείο.
Τα φάρμακα τ___ν γέρ___ν είναι ακριβά.
Τα καπέλα τ___ν αστυνόμ___ν είναι μπλε.
Πότε θα γίνει το πάρτι τ___ν γάμ___ν σας;
Η χαρά τ___ν σημαιοφόρ___ν είναι μεγάλη.
Το πότισμα τ___ν κήπ___ν είναι κουραστικό.

Διορθώνω τα λάθη στα αρσενικά ουσιαστικά και στα άρθρα τους στις προτάσεις:

Τα φύλλα τον πλατάνων πέφτουν το φθινόπωρο.
Τα μάτια των γάτων φωσφορίζουν στο σκοτάδι.
Οι οδηγίες τον παιδίατρον πρέπει να ακολουθούνται.
Τα προϊόντα τον εμπόρων είναι σε έκπτωση.
Θέλω να νοικιάσω αυτόν των χώρο για να ανοίξω μαγαζί.
Τα ρούχα τον ηθοποιόν βρίσκονται στα καμαρίνια τους.
Η δασκάλα μου θα μου πει τον βαθμώ μου στο τεστ.
Η ζωή τον κατοίκον των νησιών είναι δύσκολη το χειμώνα.
Τα κάδρα των διαδρόμον θέλουν ξεσκόνισμα.
Η δύναμη των ανέμον στο Αιγαίο είναι μεγάλη.

Αιτιατική Ενικού

Το άρθρο και η κατάληξη των αρσενικών ουσιαστικών στην αιτιατική γράφονται με ο, γι' αυτό τα 2 ο κάνουν πάντα παρέα και πάνε χέρι-χέρι.

Συμπληρώνω το -ο στα άρθρα και στα αρσενικά ουσιαστικά στις προτάσεις:

τ___ν κόπ___

τ___ν άνθρωπ___

τ___ν αρχηγ___

τ___ν πρωθυπουργ___

τ___ν γέρ___

τ___ν ταχυδρόμ___

τ___ν πόν___

τ___ν αντίλαλ___

τ___ν φόν___

τ___ν νον___

Κυκλώνω το σωστό:

τον δημοσιογράφο – των δημοσιογράφων

τον φόβω – τον φόβο

τον λόγο – των λόγων

τον νόμω – τον νόμο

των μύθω – τον μύθο

τον γερανό – τον γερανώ

τον άνεμο – των ανέμων

των δράκω – τον δράκο

τον δρόμο – των δρόμων

των φακώ – τον φακό

Διορθώνω τα λάθη:

των μύθο

τον γερανώ

των σκαντζόχοιρω

των πόνω

των φάρο

των πρωθυπουργώ

των θόρυβο

τον έμπορω

τον κατήφορω

τον αρχηγώ

Συμπληρώνω τα άρθρα και τα ουσιαστικά στις παρακάτω προτάσεις και διαβάζω:

Πάρε τ___ν δημοσιογράφ___ τηλέφωνο.

Το αρνάκι πήγε κοντά σ___ν βοσκ___.

Η δασκάλα μου είπε τ___ν βαθμ___ μου.

Το αυτοκίνητο πηγαίνει πίσω στ___ν ανήφορ___.

Μαθαίνω τ___ν παραδοσιακό χορ___ του χωριού μου.

Δίνω στ___ν σκύλ___ μου φαγητό.

Να σας γνωρίσω τ___ν σύζυγ___ μου.

Η πινακίδα αυτή δείχνει τ___ν κίνδυν___ που υπάρχει στ___ δρόμ___.

Βάφω τ___ν τοίχ___ του σπιτιού μου.

Έχω ραντεβού στις 9 με τ___ν οδοντίατρ___.

Διορθώνω τα λάθη στα αρσενικά ουσιαστικά και στα άρθρα τους:

Ρώτα τον κάτοικω πώς θα πάμε στην παραλία.

Πάρκαρε κοντά στον μαντρότοιχο.

Αγόρασα ένα ποδήλατο δώρο για των γιό μου.

Όταν πάω σε ένα εστιατόριο πάντα διαβάζω των κατάλογω.

Το βράδυ θα βγούμε έξω με τον συνάδελφω μου.

Θα γραφτώ μέλος στον σύλλογω θεάτρου.

Οι πολίτες είχαν ραντεβού με τον δήμαρχω.

Η γιαγιά μου έδωσε σιρόπι για τον πυρετώ.

Μιλήσαμε με των καλόγερο του μοναστηριού.

Θα πάω στο λούνα παρκ με των νονώ μου.

Μεταφέρω τις προτάσεις από τον πληθυντικό αριθμό στον ενικό:

Ταΐζουμε τους λαγούς.

.....

Οι γιατροί φροντίζουν τους γέρους.

.....

Πηγαίνουμε τους σκύλους μας βόλτα στο πάρκο.

.....

Οι πάγοι λιώνουν στους δρόμους.

.....

Οι δήμαρχοι μιλάνε στους υπάλληλους.

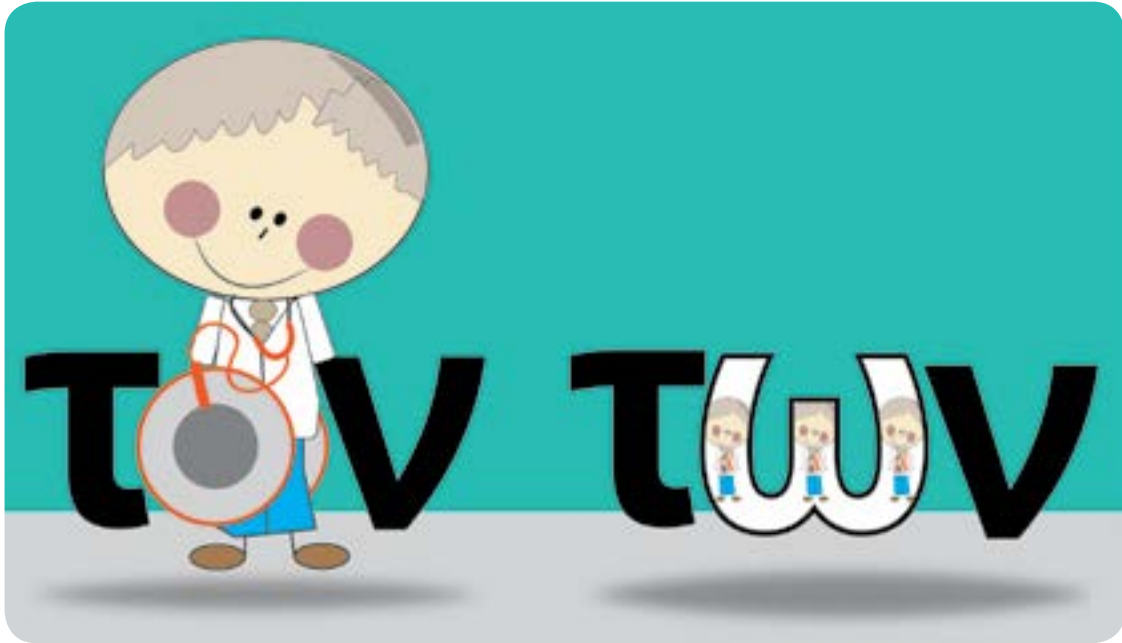
.....

έχει και άηλο...

Διάκριση τον – των

Το -ο είναι για έναν ενώ το -ω είναι για πολλούς.

Συμπληρώνω την σωστή κατάληξη στα άρθρα και στα αρσενικά ουσιαστικά, τονίζω όπου χρειάζεται και διαβάζω:

Βάφω τ___ν τοίχο στα κελιά τ___ν καλόγερων.

Μια μεγάλη κατάκτηση τ___ν ανθρώπων είναι τα κατορθώματα στ___ν πολιτισμό.

Τα παράπονα των κατοίκ___ν ακούστηκαν από τον δήμαρχ___.

Προσπαθώ να πετύχω τ___ν στόχο μου, αυτόν που σχεδίασα με βάση τα λεγόμενα τ___ν δασκάλων μου.

Κοιτάω τον προϋπολογισμ___ των εμπόρ___ν.

Αυτό το χάπι που πήρα από τον γιατρ___ λύνει όλα τα προβλήματα των πονοκεφάλ___ν.

Γράφω τα ονόματα τ___ν υπάλληλ___ν στ___ν κατάλογ___.

Εκλέξαμε τ___ν πρόεδρ___ μεταξύ τ___ν συναδέλφ___ν.

Η μυθολογία μας λέει ότι στ___ν Όλυμπ___ είναι το σπίτι τ___ν δώδεκα θε___ν.

Τα δέντρα στ___ν κήπ___ είναι το αποτέλεσμα της δουλειάς τ___ν κηπουρ___ν.

Διορθώνω τα λάθη των καταλήξεων των άρθρων και των αρσενικών ουσιαστικών στις προτάσεις:

- Έχω πονοκέφαλο εξαιτίας του θορύβου που κάνεις.
Έκανε μια λίστα των κινδύνων που προκύπτουν από τον πόλεμο.
Είπα στον οικοδόμο να φτιάξει καλύτερα τις γωνίες του τοίχου.
Είδαμε τον βάτραχο να πηδάει στις κορυφές του βράχου.
Πρέπει να βοηθήσω τον ταχυδρόμο να κολλήσει τα γραμματόσημα των φακέλων.
Οι λακούβες των δρόμων δυσκολεύουν τον οδηγό.
Πήρα τα τηλέφωνα του οδοντίατρον γιατί έχω έντονο πόνο.
Πήρα το συμβόλαιο από τον δικηγόρο που είχε τις αλλαγές του νόμου.
Είδα τον λαγό να βγαίνει από τα καπέλα του μάγου.
Πρέπει να αγοράσω τα δώρα των κουμπάρων για το γάμο.

Μεταφέρω τα αρσενικά ουσιαστικά στις πτώσεις που λείπουν:

Όνομ. ενικού	Αιτιατική ενικού	Όνομ. πληθυντικού	Γενική πληθυντικού
ο τόπος			
	τον καιρό		
ο σύζυγος			
		οι δάσκαλοι	
ο φάκελος			
			των δρόμων
	τον φάρο		
ο θησαυρός			
	τον άνεμο		
			των δήμων

Συμπληρώνω τις καταλήξεις των αρσενικών ουσιαστικών και των άρθρων τους στο κείμενο, τονίζω όπου χρειάζεται και διαβάζω:

Ο γάμ___ μου θα γίνει σε ένα μήνα. Ο πατέρας μου κάνει τ___ν βοηθό μου γιατί δεν προλαβαίνω με όλες τις προετοιμασίες κι έχω συνέχεια πονοκέφαλ___. Έχω βρει τον χώρ___ που θα κάνουμε το γλέντι, μόνο ελπίζω να μη φυσάνε πολύ οι άνεμ___ γιατί θα γίνει έξω. Θα γράψω τα ονόματα των δρόμ___ν στις προσκλήσεις για να βρουν εύκολα το μέρος όλοι οι άνθρωπ___ που θα είναι καλεσμένοι. Το τραπέζι τ___ν συναδέλφων μου θα είναι κοντά στο δικό μου, ενώ το τραπέζι των κατοίκ___ν θα είναι πιο μακριά. Θα κάνουμε τόσο ωραίο γλέντι που θα γίνει σεισμ___ς!

Διορθώνω τα λάθη στα αρσενικά ουσιαστικά και στα άρθρα τους στο κείμενο:

Ο δάσκαλως μας έκανε ένα διαγωνισμό. Θα κέρδιζε όποιος μαθητής ήξερε τα περισσότερα για των βάτραχο και τον λαγώ. Εγώ ήξερα μόνο κάποια πράγματα για των ρινόκερω, οπότε δεν κέρδισα. Οι κτηνίατρη, μας έλεγε, μπορούν να βοηθήσουν αυτά τα ζώα αν πάθουν κάτι. Όμως εγώ χρειάστηκα των γιατρώ τελικά, γιατί ο Νίκως έκανε συνέχεια θόρυβω και με έπιασε πονοκέφαλως.

Φτιάξε προτάσεις με τα παρακάτω αρσενικά ουσιαστικά σε -ος:

- γιατρός:
-
- σκύλος:
-
- δάσκαλος:
-
- κήπος:
-
- καιρός:
-

Υπαγόρευση προτάσεων: Ο εκπαιδευτικός/θεραπευτής υπαγορεύει προτάσεις που περιέχουν αρσενικά ουσιαστικά σε -ος:

.....

.....

.....

.....

.....

Διαλέγω 5 αρσενικά ουσιαστικά σε -ος και γράφω τη δική μου ιστορία:

.....

.....

.....

.....

.....

Βιωματικό παιχνίδι:

Πάνω το σωστό: Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες. Ο εκπαιδευτικός/θεραπευτής έχει γράψει σε χαρτιά ή χαρτόνια (όποιου μεγέθους, σχήματος και χρώματος θέλει) τα αρσενικά ουσιαστικά σε -ος και τα άρθρα τους με σωστή και λάθος ορθογραφία και τα έχει βάλει σε δύο κουτιά ή καλάθια (ένα για κάθε ομάδα, γι' αυτό πρέπει τα κουτιά/καλάθια να έχουν τον ίδιο αριθμό χαρτιών/χαρτονιών). Ο εκπαιδευτικός/θεραπευτής βάζει χρόνο (μερικά λεπτά) και δύο παίχτες, ένας από κάθε ομάδα, τρέχουν να πιάσουν ένα χαρτί με σωστή ορθογραφία από τα κουτιά/καλάθια τους. Όταν τελειώσει ο χρόνος η ομάδα που έχει συγκεντρώσει τα περισσότερα σωστά χαρτιά κερδίζει.

Βιωματικό θεατρικό παιχνίδι:

Οριοθετείται μια περιοχή στην τάξη για το χώρο του λεωφορείου, ένα παιδί παίρνει το ρόλο του οδηγού και τα άλλα παιδιά πρέπει να ενσαρκώσουν με παντομίμα διάφορα αρσενικά ουσιαστικά που τελειώνουν σε -ος. Αν θέλουν μπορούν να ενσαρκώσουν και

ουσιαστικά με διαφορετική κατάληξη. Το παιδί – οδηγός πρέπει να βρει το ουσιαστικό και να κρίνει αν μπορεί να ανέβει στο λεωφορείο. Μετά ένα άλλο παιδί θα γίνει οδηγός και το παιχνίδι συνεχίζεται.

Βιωματικό παιχνίδι για τη συμφωνία άρθρου ουσιαστικού:

Τα παιδιά γράφουν σε χαρτιά άρθρα, όπως οι, ο, τον, των κ.α και σε άλλα χαρτιά ουσιαστικά σε διάφορες πτώσεις, όπως γερανό, φόβοι, διαδρόμων κ.α. Κάποια παιδιά κρεμάνε στις μπλούζες τους τα άρθρα και κάποια τα ουσιαστικά, σκορπίζονται στο χώρο και μόλις το κάθε παιδί βρει το ταίρι του (δηλαδή υπάρχει συμφωνία άρθρου ουσιαστικού) τα παιδιά πιάνονται χέρι-χέρι και δημιουργούν ένα ζευγάρι.

Μαθαίνω ζωγραφίζοντας:

Ζωγραφίζω μόνο τα κουτάκια που έχουν γραμμένα σωστά τα ουσιαστικά και τα άρθρα τους.

